

RAAD IN BERAAD

GEMEENTE LEEUWARDEN

10 mei 2017
Ariella Verheul

Programma 10 mei

19.30 uur	Welkom en uitleg programma
19.40 uur	Raad in beraad: gesprek over rol raad, casus 1
20.30 uur	pauze
20.45 uur	Raad in beraad: gesprek over rol raad, casus 2
21.30 uur	Uitzoomen: bredere context en implicaties
21.45 uur	Leerpunten eigen praktijk
22.00 uur	Vervolgafspraken en afsluiting

Ministerie van Buitenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Raad in Beraad

Gesprekstafels over de raadspraktijk

Workshop Raad in Beraad

- **Aanbod BZK, in samenwerking met Raadslid.NU en Vereniging van Griffiers**
Actieprogramma Versterking positie raadsleden (motie Wolberts)
- **Doel van de workshop:**
 - **Doordenken welke rol u als raadslid kunt en wilt nemen**
 - Concrete gevallen en grote ontwikkelingen
 - **Bespreken wat daar voor nodig is**
 - **Leren van elkaar en van elders**

Voorbeeld

Stel: U ontdekt vandaag in de workshop dat er bij de dilemma's soms heel andere oplossingen aan de orde komen dan u anders ooit gebruikt. Dat het repertoire van u als raadslid en van uw raad dus vergroot kan worden.

Wat doet u?

U bespreekt dit volgende week met uw eigen fractie en stelt voor om (als fractie) een training te volgen waarmee het repertoire wordt vergroot

U bespreekt dit vandaag al bij de afronding van de workshop en stelt voor om dit jaar met enkele nieuwe werkvormen te gaan experimenteren

iets anders, namelijk...

Casus 1: het TranSportium

Casus 1: het Transportium

Stel: Het is 2020. De wethouder Verkeer en vervoer meldt aan de raad dat hij benaderd is door een projectontwikkelaar, met een voorstel voor een geweldig plan: 'het Transportium'

Het TranSportium is een slimme variant op een transferium, een soort voorzieningenknooppunt. Doordat de verschillende onderdelen optimaal gebruik maken van de gezamenlijke energiebehoefte en -voorraad, ruimte en mobiliteit is er veel synergievoordeel. Onderdelen zijn onder meer een transferium (auto, bus, trein, taxi) met geavanceerde snellaadvoorzieningen; een distributieknooppunt van DHL en bol.com; een hotel/ conferentiecentrum; flexwerkplekken; sportfaciliteiten (squashbanen, fitness en dressuurhal); en een bioscoop.

Casus 1: het Transportium

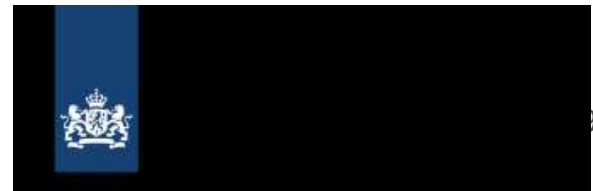
Het idee van het TranSportium is enkele jaren geleden bedacht door enkele ingenieurs voor het gebied tussen de gemeenten Zoetermeer en Zoeterwoude. Zowel overheden als bedrijfsleven waren zeer geïnteresseerd en een aantal grote partijen bleken bereid te investeren.

De projectontwikkelaar die bij het eerste TranSportium betrokken is geweest heeft uw college benaderd met een voorstel om in gesprek te gaan over de mogelijkheid om een dergelijk TranSportium ook hier te realiseren. Hij wijst op de zeer grote kansen en voordelen die het concept biedt, als het lukt voldoende investeerders te vinden. Hij verwacht voor 75% van de realisatiekosten zelf investeerders te kunnen vinden.

Casus 1: het Transportium

De locatie die de projectontwikkelaar op het oog heeft is een nog grotendeels onbenut (en dus verliesgevend) bedrijventerrein naast Crystalic, waarvan de gemeente eigenaar is. Naast het bedrijventerrein wordt momenteel een kleine nieuwe woonwijk ontwikkeld.

De gemeente heeft in de omgevingsvisie vanuit de algemene doelstelling 'een goed woon en leefklimaat' gestreefd naar de kwaliteit 'rustige woonwijk'. In het omgevingsplan is dit vertaald naar een concrete norm van maximaal 45 dB(A). Ook voor fijnstof heeft de gemeente in het omgevingsplan gekozen voor een verlaagde norm voor het gehele gemeentelijke gebied.

Casus 1: het Transportium

De activiteiten op het huidige bedrijventerrein blijven onder die geluids- en fijnstofnormen, ook voor de nieuwe woonwijk. Het TranSportium zou echter een forse overschrijding kunnen opleveren in de nieuwe woonwijk.

De portefeuillehouder informeert de raad over het voorstel van de projectontwikkelaar en zegt toe in gesprek te gaan en te verkennen wat de eventuele kansen, risico's en mogelijkheden kunnen zijn.

Wat doet u?

Casus 1: het Transportium

Wat doet u?

U neemt de mededeling van de portefeuillehouder voor kennisgeving aan. Het zal zo'n vaart wel niet lopen, dus er is nog alle tijd om hier serieuzer over na te denken als er een concreet voorstel komt.

U ziet dit als een grote kans maar ook als een groot risico. Uw gemeente heeft veel belang bij een oplossing voor het noodlijdende bedrijventerrein, maar hoe zit het met andere belangen (voorkomen van overlast in de nieuwe woonwijk, voorkomen dat de voorzieningen in het eigen centrum leeggezogen worden)? U wilt hiervoor kaders meegeven.

Anders, namelijk: ...

Casus 1 - het Transportium

Verdiepingsvragen

- Wat zijn de voor- en nadelen van het integreren van meerdere domeinen (gezondheid, economie, sociale aspecten) in het omgevingsplan?
- Hoe kijkt u naar aanleiding van deze casus naar eventuele afstemming met buurgemeenten?

Casus 1 - Implicaties

Wat levert het bespreken van deze casus u op als het gaat om

- Kaders voor omgevingsvisie en omgevingsplan
 - Loslaten
 - Integraliteit
 - Normering / ambitieniveau
 - Participatie
- Proces in aanloop naar omgevingsvisie en omgevingsplan
 - Gewenste betrokkenheid raad
 - Regionale afstemming

Pauze

Casus 2: Turkse Meet&Eat

Casus: Turkse Meet&Eat

Een ondernemer is reeds in bezit van twee panden aan de Bierkade in Leeuwarden: één restaurant en één café. Hij krijgt de mogelijkheid de twee tussenliggende panden ook te kopen. Hij is geïnspireerd geraakt door een concept dat op twee plekken in Nederland al gerealiseerd is en een groot succes blijkt te zijn: een Turkse Meet&Eat+.

Casus: Turkse Meet&Eat

Het concept betreft een combinatie van:

- Verschillende afhaalpunten van Turks eten en drinken
- Grote gemeenschappelijke ontmoetingsruimte om te zitten, eten, drinken, loungen, e.d.
- Kleinschalige detailhandel: verkoop Turkse etenswaren en producten
- Muzikale en culturele activiteiten, 's zomers in principe buiten op het plein/terrassen
- Mogelijkheid tot houden van feesten/partijen

Casus: Turkse Meet&Eat

1. Sociaal/maatschappelijk:

- Er zijn goede contacten met de Turkse gemeenschap en er zal een ruimte worden geregeld voor Turks theehuis m.b.t. opvang van Turkse ouderen.
- Er zullen leerwerkplekken worden geregeld voor (Turkse en Nederlandse) jongeren
- De ondernemer wil de plek om niet beschikbaar stellen voor het organiseren debatavonden voor integratie ed

2. Gezondheid:

Gezien de toenemende mate van overgewicht en diabetes wordt in het concept sterk ingezet op gezond eten - verantwoorde producten, goede alternatieven

3. Privaatrechtelijke positie

De twee te kopen panden zijn in particulier bezit.

Casus: Turkse Meet&Eat

4. Fysieke consequenties:

- Doorbraak over gehele begane grond
- Verandering uitstraling aan buitenzijde
- Behoud woonfunctie op de verdiepingen
- Terras (met heaters)
- Muzikale activiteiten, in zomer periode 2 à 4x per maand
- Verschillende keukens in pand op begane grond

Casus: Turkse Meet&Eat

De initiatiefnemer heeft na een eerste verkennend contact met de gemeente zelf overleg gezocht met de ondernemers rond het plein, de bewoners van de bovengelegen woningen en de welzijnsstichting, en heeft hen uiteindelijk allemaal achter het plan gekregen.

Daarna heeft hij bij de gemeente een Omgevingsvergunning aangevraagd. Er wordt nu gekeken hoe het plan passend kan worden gemaakt binnen onder meer de regels voor brandveiligheid.

Een journalist van de Huis aan Huis heeft lucht gekregen van het plan, en belt u op met de vraag hoe u van plan bent te reageren op de angst onder burgers dat deze 'Turkse Meet&Eat+' grote aantallen Turken vanuit de regio gaat trekken, en dat het eigen publiek het plein zal gaan mijden.

Dilemma casus Turkse Meet&Eat

Hoe reageert u?

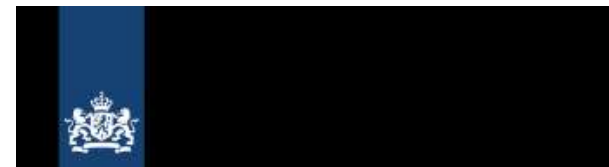
U geeft aan dat in het Omgevingsplan van de gemeente een integrale afweging wordt gemaakt, waarin zeker ook aspecten van sociale veiligheid en draagvlak worden onderzocht. En de raad zal controleren of die afweging goed heeft plaatsgevonden.

U vindt dit een plan met zo'n grote impact dat u het plan in de raad wilt bespreken. U kondigt aan dat u daarbij zeker bezwaar zult maken tegen het plan als dat inderdaad een toeloop van de doelgroep vanuit de regio veroorzaakt

Anders, namelijk: ...

Casus Turkse Meet&Eat

Verdiepingsvragen

- Wat is voor u een reden om de belangenafweging bij de inwoners te willen leggen, of juist bij de raad of het college? Wat verwacht u in de verschillende scenario's dat er zal gebeuren; zal er een andere uitkomst of oplossing komen vanuit de buurtbewoners dan als het college of de raad zouden beslissen?
- Wat zou u kunnen doen om ervoor te zorgen dat alle belangrijke aspecten aan de orde komen bij de planvorming?
- Wat zou u kunnen doen om ervoor te zorgen dat dit soort processen (planontwikkeling in een buurt) goed verloopt en niet uitlopen op het recht van de sterkste? Welke procescriteria vindt u van belang en hoe kunt u daar als raadslid voor zorgen?
- Waar in deze casus ziet u uw kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol?

Conclusies en vervolg

- Waar wilt u in de komende tijd mee verder?
- Wat is daar voor nodig en hoe kan dat worden geborgd?

Afsluiting

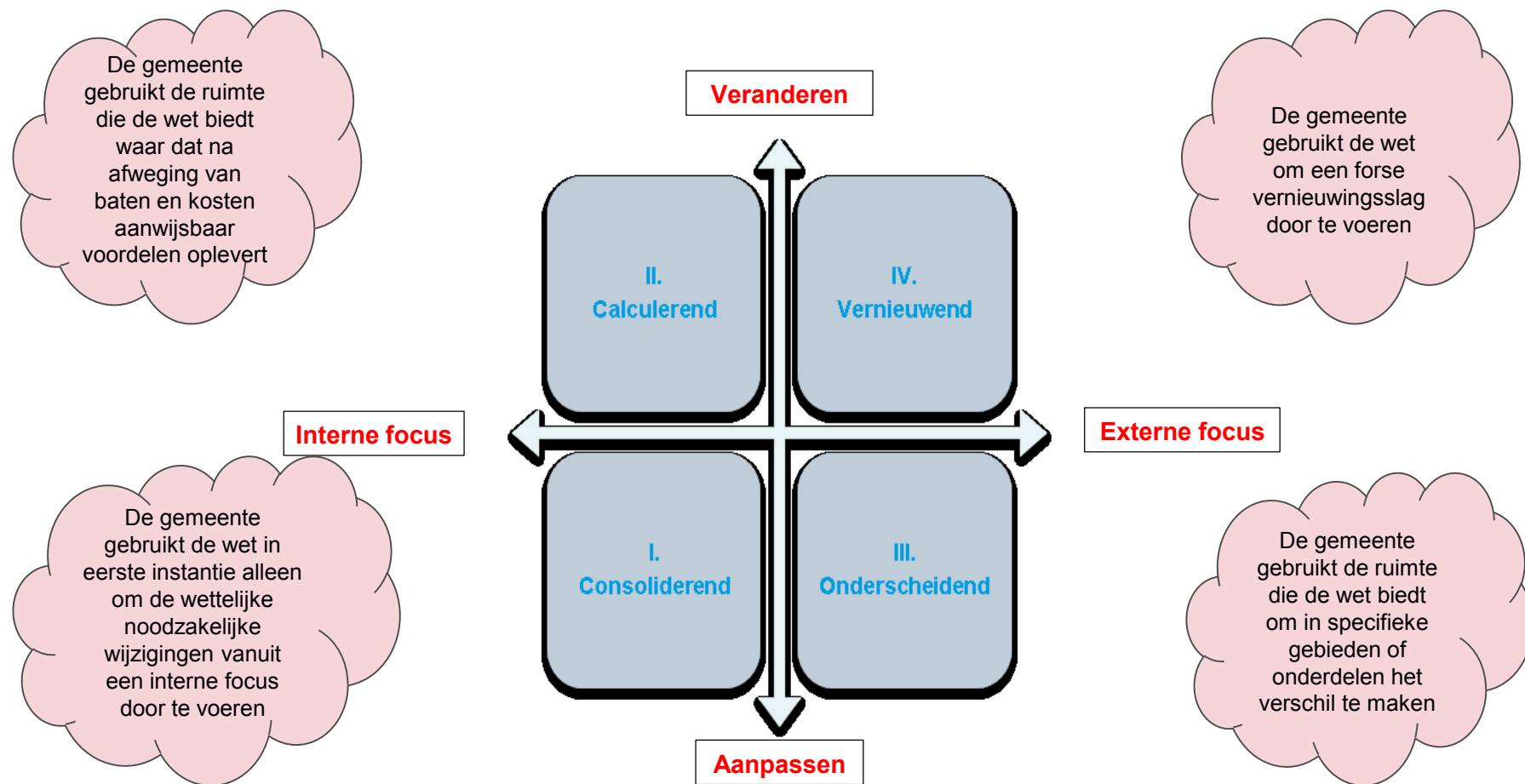

Meer informatie

Heeft u nog vragen naar aanleiding van wat in de workshop is besproken, dan kunt u contact opnemen met ariella.verheul@wagenaarhoes.nl, 06-203 45 119

Achtergrond materiaal omgevingswet

Ambitiematrix

A cartoon illustration showing a man with a distressed expression, surrounded by numerous rectangular signs that say "WET" (Law) or "REGEL" (Rule). He is holding one sign that says "WET". Above him, a bird is flying and saying "Ik zie door de wetten m'n omgeving niet meer!" (I see through the laws my environment no longer!). The scene is set against a plain background with some green grass at the bottom.

De Omgevingswet:

- Aangenomen door TK op 8 juli 2015, Eerste Kamer 22 maart 2016
- is een raamwet
- behelst verregaande decentralisatie van de regels voor de leefomgeving (omgevingsrecht)
- bundelt 26 wetten en 120 ministeriele regelingen t.a.v. omgevingsrecht in 1 nieuwe wet en 4 Amvb's
- Voegt huidige scala aan sectorale instrumenten samen tot 6 kerninstrumenten:
 - Omgevingsvisie
 - Decentrale regels (provinciale omgevingsverordening, waterschapsverordening, gemeentelijk omgevingsplan)
 - Programma's
 - Algemene rijksregels
 - Omgevingsvergunning
 - Projectbesluit.

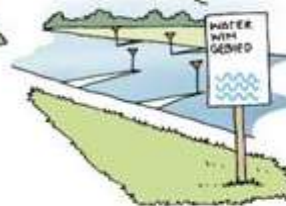
Vier verbeterdoelen

Waarom stelselherziening: verbeterdoelen

Inzichtelijkheid,
voorspelbaarheid en
gebruiksgemak

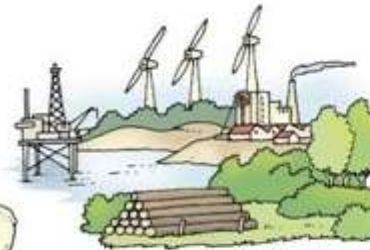

**Samenhangende
benadering** beleid,
besluitvorming en
regelgeving

**Versnellen en
verbeteren**
besluitvorming

**Bestuurlijke
afwegingsruimte**

Veranderingsproces (80/20%)

Minder	Meer
Weren (nee tenzij)	Stimuleren (ja mits / ja tenzij)
Regels opleggen (vooraf eindbeeld bepalen)	Ideeën faciliteren (organisch ontwikkelen)
Sturen	Dienen
Gedetailleerd regelen	Ruimte en vrijheid bieden
Complexe regels	Voorspelbare regels en gebruiksgemak
Procedurele rechtszekerheid	Snelle besluitvorming
Centraal regelen	Lokaal maatwerk
Sectoraal denken	Integraal denken (samenhang zoeken)
Verkokeren en hokjesdenken	Ontschotten en samenwerken
Vertrouwen	Vertrouwen (en samenwerking)

Rollen raad en college Omgevingswet

Gemeenteraad

- Kan en moet opnieuw kaders vaststellen: hoe en waarop wil de gemeente sturen in de fysieke leefomgeving, wat regelen we wel en niet?
- Moet integraal omgevingsbeleid vaststellen: de omgevingsvisie.
- Moet één omgevingsplan vaststellen voor de hele gemeente, dat alle bestemmingsplannen en omgevingsverordeningen gaat vervangen.
- Heeft bij vaststelling omgevingsplan meer regelvrijheid en afwegingsruimte.
- Moet bepalen tot waar de raad zelf wil sturen en ruimte laat aan B&W.
- Moet bepalen hoe en met welk instrument gestuurd wordt: omgevingsvisie, omgevingsplan en omgevingsvergunning.
- Moet bepalen waar regels ophouden en vertrouwen begint. Wat willen we vooraf allemaal vastleggen en waar geven we de ruimte aan de initiatiefnemer?
- Moet de spelregels van participatie bepalen.

Rollen raad en college Omgevingswet

College van B&W

- Is bestuurlijk verantwoordelijk voor de tijdige en goede invoering van de Omgevingswet.
- Krijgt meer speelruimte en bevoegdheden bij de uitvoering van beleid.
- Stelt programma's en beleidsregels vast.
- Verleent omgevingsvergunningen en heeft daarbij meer afwegings- en afwijkingsruimte.
- Moet bepalen welke taken door de gemeente en welke door de omgevingsdienst worden uitgeoefend.
- Is bestuurlijk verantwoordelijk voor participatie, dienstverlening, toezicht en handhaving onder de Omgevingswet.

Landelijke routeplanner

Fasering invoering Omgevingswet 2019

- 2016 Bewustwording en verdieping
- 2017 Voorbereiding en verandering
- 2018 Realisatie en verankering
- 2019 Start, evaluatie en verbetering

Impact Omgevingswet

1. Bestuurlijke keten
2. Omgevingsvisie en omgevingsplan
3. Processen en organisatie
4. Digitalisering
5. Cultuur, gedrag en competenties

Inspanningsmatrix Ow 2019

Inspanningsmatrix Omgevingswet 2019 (naar ambitieniveaus, per thema)					
	bestuurlijke keten	instrumentarium	processen en organisatie	digitalisering	cultuur, gedrag, competenties
Huidige situatie:	+ calculerend	+ calculerend (Ruimtelijke Structuur Visie)	- onder de maat	0 consoliderend	+ calculerend (visie) 0 (praktijk)
Impact/opgaves (tot 2019):					
consoliderend	stap terug	geen actie	beperkte actie	beperkte actie	beperkte actie
calculerend	geen actie	beperkte actie	actie	actie	actie
onderscheidend	beperkte actie	actie	stevige actie !! concernniveau	stevige actie	stevige actie !! concernniveau
vernieuwend	actie	stevige actie	buitengewoon stevige actie	buitengewoon stevige actie	buitengewoon stevige actie